

Ladislav Babić

Jesu li Hrvati smeće, ili...

Jesu li *Hrvati* smeće od naroda, ili samo tu i tamo – nešto prečesto – *vodstvo i obrazovanje prepuštaju smeću*? Ili ih je možda *Tvorac* radio od otpada preostalog nakon kreacije *Univerzuma*? To su samo inačice proskribiranog, hipertenzičnog pitanja „*jeli hrvatski narod genocidan?*“, mada se tlak ne bi dizao da se postavi u vidu „*jeli hrvatski narod genijalan?*“. Jasno, pitanje (o smeću) ne odnosi se samo na *Hrvate*; jednako valjano ga je postaviti *Amerima* koji su istrijebili starosjedioce, *Španjolcima* s istim učinkom u *srednjoj i J.Americi*, *Australcima* s iskorjenjivanjem *Aboridžina*, *Nijemcima* s obzirom na holokaust *Židova*, *Izraelcima* spram „*politike*“ prema *Palestincima*, *Hutujima* što su trijebili *ruandanske Tutsije*, ili *Turcima* spram genocida *Armenaca*, da spomenem samo „*svjetlije*“ primjere. Nijedan narod nije izuzet od pitanja, baš kao što se ni jedan ne osjeća krivim, desetljećima (bude li sreće) ili stoljećima nakon trijebljena „*različitih*“ se ispričavajući potomcima žrtava, toliko *žustro* odbijajući „*provokativne uvrede*“ o smeću ili genocidnosti, da kad bi se jednako poletno protivio provođenju ljaga koja padaju na njegova pleća, ne bi se ni trebalo baviti pitanjima induciranim povješću a ne autorom. Ne živim u *Americi*, *Australiji*, *Njemačkoj*, *Ruandi*, *Turskoj* ili *Izraelu* već upravo *tu*, pa je najpoštenije osvrnuti se na narod među kojim bitišem. Dakako, „*velehrvati*“ su spremni na kamenovanje ukoliko im se ne sviđi odgovor – čak i prije no ga čuju - ali ne i onoga tko zapita jesu li *Hrvati* mali *Einsteini*. Odgovori nisu jednostavni koliko se pričinja primitivnijim mozgovima. Na drugo pitanje je lakše odgovoriti, možda stoga što se ne očekuje divljački napad, od strane onih koji bi njime dokazivali da nisu divljaci. Ne, nisu *svi Hrvati* genijalci, kao što to nisu pripadnici ostalih naroda. Većina ih je

sasvim prosječne inteligencije. Dakako da *nisu svi* niti smeće ili genocidni, ali je ogromna većina šuteća i prilagodljiva u tolikoj mjeri da se pred njihovim očima odvijaju neljudske radnje, od kojih se potom distanciraju (što može potrajati pokoje stoljeće!), namjesto da ih spriječe u korijenu. Nije da su *svi Hrvati* smeće, ali ih je velika većina - dana krivuljom normalne statističke raspodjele – sasvim vjerojatno prilično moralno insuficijentna, odnosno, etiku i moral (shvaćaju li uopće o čemu se radi) stavljaju iza interesa. Odatle i odgovor na drugi dio pitanja, zašto prosjek - kojem je više pameti u nogometnoj lopti negoli u glavi – toliko voli prepuštati vodstvo smeću, što mu u promijenjenim prilikama, doduše, služi bogomdanim alibijem za zlodjela počinjena u njegovo ime, koja je šutke promatrao (možda čak i odobravao): „*Ne, nismo mi, oni su to učinili!*“. I moj pas ima sličan izgovor, jer nije učestvovao u ma kojem zlu što se dešavalo oko njega. Ali on je samo *Canis lupus familiaris (domaći pas)*, dok smo mi navodno *Homo sapiens!*

Valja objasniti zašto uopće postavljam provokativno pitanje o „*smeću*“. Neposredni uzrok je prilog o *Vladimiru Majakovskom*, na dan njegova rođenja emitiran u „*TV kalendaru*“ javnog servisa – *HRT1*. *Majakovski, pjesnik revolucije*, izvršio je – kao što je (ne)poznato(?) – samoubojstvo, ostavljajući za sobom predsmrtnu poruku. Taj čin se u „*TV kalendaru*“ prezentira većinskom, *loptoglavom* pučanstvu, kontroverznom, ubacujući „*bubu u uši*“ (imaju li lopte uši?) dresurabilnoj većini – bez ikakvih dokaza, dakako – da moguće i nije bio suicid, već likvidacija od strane revolucionara koje je on u pjesmama opjevao. Kao, vrlo je sumnjivo da bi pjesnik koji je toliko volio život, odlučio raskrstiti s njime; upravo kao da su sve samoubojice rođene s averzijom prema suicidu, pa su ga ipak učinile slijedom okolnosti koje su im formirale život, psihu i karaktere. Istina da je na oproštajnu *Jesenjinovu* pjesmu, napisanu krvlju – za koju se, izgleda, [krivo mislilo](#) da je napisana noć uoči njegova samoubistva:

*Do viđenja, dragi, do viđenja
Ti mi, prijatelju, jednom bješe sve
Urečeni rastanak bez našeg htijenja
Obećava i sastanak, zar ne?*

*Do viđenja, dragi, bez ruke, bez slova
Nemoj da ti bol obrve povije
Umrijeti nije ništa na ovom svijetu nova
Al ni živjeti baš nije novije.*

reagirao [pjesmom](#), čiji je posljednji stih najpoznatiji:

*„Malo je veselja na našoj planeti.
Neka nas budućnost sa radošću veže.
U ovom životu nije teško mreti.
Izgraditi život – daleko je teže.“*

suprotstavljajući svoj životni optimizam *Jesenjinovu* pesimizmu koji ga je odveo u smrt, ne sluteći u taj čas sličnu sudbinu. Pa, mada je pisao: „*Mrzim sve ono gde smrt se javlja i snuje! Obožavam život, pa ma kakav bio!*“, („*Jubilarna*“), dva dana pred smrt piše oproštajno pismo popraćeno kratkim stihom, što samo potvrđuje da „*čovjek snuje, a bog odlučuje!*“:

„Svima. Ne okrivljujte nikoga za moju smrt i, molim vas, ne spletkarite. Pokojnik je to strašno mrzio. Mama, sestre i drugovi, oprostite ovo nije način (drugima ga ne preporučujem), ali zaista izlaza nemam. Ljiljo, voli me. Drugarice Vlado — moja porodica su Ljilja Brik, mama, sestre i Veronika Vitoldovna Polonskaja. Ako im omogućiš pristojan život - hvala ti. Započete stihove predajte Brikovima - oni znaju šta treba. Ponekad kažu - 'Slučaj je papreno jasan, O obalu življenja razbi se ljubavna lađa. S životom sam sveo račune, ne treba spisak glasan uzajamnih bolova, uvreda i svađa.'. Ostajte srećni, Vladimir Majakovski“, (iz knjige „*V.V.Majakovski, Pesme*“, biblioteka „*Reč i Misao*“)

„Onaj aprilski dan, u kome je napisao pismo i u njemu rečenica koja počinje riječima »Drugarice Vlado«, valjda je jedini dan iz posljednje njegove decenije koji je ostao zagonetan.“, (Božo Bulatović, *ibid*)

Na engleskoj i ruskoj Wikipediji, čitamo slijedeće redove:

„[Majakovski](#) je počinio samoubojstvo nakon spora s Polonskajom, ruskom glumicom, s kojom je imao kratku, ali nestabilnu vezu. Polonskaja, koja mu je bila ljubavnica ali nije htjela napustiti muža, bila je posljednja koja ga je vidjela živog. Ali, kao što je Lilya Brick rekla u svojim memoarima, 'ideja samoubojstva bila je kao kronična bolest u njemu, a kao i svaka kronična bolest pogoršala se u okolnostima koje su po njega bile nepovoljne ...'. Prema Polonskoj, Majakovski je spomenuo samoubojstvo 13. aprila, na trgu Valentina Katajeva, ali je mislila da je pokušava emocionalno ucjenjivati i 'nije htjela vjerovati da bi to mogao učiniti'“.

„[Nisam smjela](#) zakasniti, to bi naljutilo Vladimira Vladimiroviča. Zaključao je (Majakovski) vrata, stavio ključ u džep, počeo je zahtijevati da ne idem u kazalište

i ostanem ovdje. Plakala sam ... Pitala sam ga zadržava li me. 'Ne', rekao je, ali je obećao nazvati. Također me pitao imam li novaca za taksi. Nisam imala, dao mi je dvadeset rubalja ... uspjela sam doći do ulaznih vrata i čula pucanj. Zamaglilo mi se pred očima, bojala sam se vratiti. Zatim sam ušla i vidjela dim koji se još nije raspršio. Na Majakovskijevim prsima bila je mala krvna mrlja. Pohitala sam do njega i ponovljala: 'Što si učinio?' Pokušao je podići glavu. Zatim mu je klonula glavu, a on je strašno pobjedio ... Pojavili su se ljudi, i netko je rekao: 'Požurite po automobil hitne pomoći...'. Potrčala sam i vratila se. Na stepenicama mi netko reče: 'Prekasno .. Umro je...."', (Veronika Polonskaja u intervjuu za časopis „Советский экран“, № 13,1990)

„[Prema](#) Chantalu Sundaramu: 'Koliko je glasina o ubojstvu Majakovskog ostala široko rasprostranjena, ukazuje i činjenica da su čak i do kraja 1991. godine potaknuli 'Državni muzej Majakovskog' na provođenje stručnog medicinskog i kriminološkog ispitivanja materijalnih dokaza o njegovoj smrti zadržanih u muzeju: fotografije, košulju s tragovima pucnja, tepih na kojem je Majakovski pao i autentičnost samoubojstva. Mogućnost krivotvorenja (njegovog oproštajnog pisma, napisanog dva dana ranije), koju je predložio Andrei Koloskov, preživjela je kao teorija s različitim varijantama. No, rezultati detaljne analize rukopisa pokazali su da je samoubilačku bilješku nedvojbeno napisao Majakovski, a također je uključivao i zaključak da njezine nepravilnosti 'prikazuju dijagnostički kompleks koji svjedoči o utjecaju ... u trenutku izvršenja ... 'zbunjujućih' faktora, među kojima je najvjerojatnija psihofiziološka situacija povezana s agitacijom.'"

Pet godina nakon suicida nisu se objavljivala njegova djela, s obzirom da se samoubistvo u *Sovjetskom savezu* tretiralo kao dezerterstvo (od života i doprinosa revoluciji), našto je *Lilya Brick* - ruska pjesnikinja, njegova pjesnička muza s kojom je izvjesno vrijeme živio - uputila pismo *Staljinu*, žaleći mu se da ga ne štampaju. *Staljin* se vrlo pohvalno izrazio o *Majakovskom*, i od tada je ponovno ušao u krvotok svakodnevice, štampan, preštampan i bez mjere hvaljen. Životne okolnosti su ga nagnale na isti čin kao pjesnika čiji je čin osuđivao. Čini se da nema dilema oko suicida pjesnika, makar su okolnosti nejasne (bile bi i oko mojega, da se ubijem bez svjedoka), ali ne i za urednike „*TV kalendara*“ kojeg prije podnevnog dnevnika gleda stotine tisuća ljudi loptastih glava i kariranih mozgova. To su fakti, ostalo je pokušaj televizijske sluškinje vlasti da što više oblati socijalistički sustav (sovjetski „*realsocijalizam*“ koji se desetljećima mladima prodaje kao paradigma socijalizma, valjda to nije dovoljno učinio sam sebi). Misao na alternativni, pravedniji sustav nastoji se već u korjenu sasjeci (vidjeti, primjerice, [tekst](#) o *Krleži*).

Nije to jedina „kontroverza“ oko smrti pjesnika u „socijalističkim“ zemljama. Primjerice, [Jesenjinovo samoubistvo](#) se dovodi u pitanje, a slično je i sa suicidom [Branka Miljkovića](#). Glavno je posijati klicu sumnje, ubaciti bubu u uho novih generacija kako bi se što više opanjkao sustav koji novim „demokratima“ nije po volji. Podsjeća to na teorije zavjere; raspredanja o ljudskim glavama na *Marsu*; na „argumentirano“ pobijanje *osvajanja Mjeseca*; i slične nebuloze. Raspreda se - uz „dokaze“, dakako - da *Tito* nije bio našeg porijekla već ruskog, pa se prizivaju „autoriteti“, uključivo i navodne *CIA*-ne fonetske analize jezika kojim je govorio, a ništa tu ne znače *Titova* živa svjedočenja o svom djetinjstvu i mladosti, prepoznavanja rođaka i prijatelja, kao i obrnuto. Rovac, oduvijek se hraneći zagnojenim umovima, dočekao je priliku da se javno objavi. Upravo se iz sličnih tvrdnji – što autorima ili nije, ili je previše jasno – ponajviše logički mogu argumentirati teze o genocidnosti naroda. Nije li *Broz Hrvat* (kakvim se izjašnjavao) već boljševička bačuška ubačena voditi kompartiju i oslobodilački rat - što je mnogo manje u naravi domaćeg puka negoli *paveličevska kamarila* - onda *opće* prihvaćanje potonjega svakako potvrđuje zločinački, odnosno otpadački karakter naroda! Pa, ne idu li *navodno* u prilog tome i pozivi da se po nogometasima nazivaju ulice, uz istovremeno micanje imena trgova i ulica širom zemlje, nazvanih po onome tko je zaista zadužio narod? Kaže se „[prema svecu i tropar](#)“, a očito je da puk sam bira svoje svece, pjevušeći im himne prema njihovom značenju za njega, ali izbor više od izabranih govori o birateljima. Ako im golgeter više znači od čovjeka koji se djelatno usprotivio fašizmu, neka ih! Ali to čini legitimnim raspravu o pitanju s početka teksta. Zar upravo euforija koju još traje ponajbolje ne opravdava onu *njemačku* kako je „*narod kugla (lopta) koja se može uputiti u bilo kojem smjeru*“, a njime driblaju maheri bolji i od vicešampiona svijeta. Uostalom, sasvim prikladno spomenimo i *rusku* „*Nije li glas naroda razapeo Krista?*“. Jesmo li tako opet bliži provokaciji o smeću i narodu? Iz krivih premisa se logičkom analizom mogu izvući ispravni logički zaključci, samo što logika već u početku pogrešno upotrebljena ne dovodi do odgovora korespondirajućih sa stvarnošću! Ostanimo kod prikladne generalne tvrdnje (i kao takve, dakako, neispravne u općem vidu, da ne spominjem onaj humanistički) još jednog velikana, inspirirane stanjem vlastitog naroda, zbog koje baš i nije bio kamenovan i pogrđnim imenima prozivan:

“Pasi mirni narode! Zašto stadu darovi slobode? Njega treba klati i strići. Ono nasljeđuje s koljena na koljeno jaram s praporcima i bič.”, (Puškin)

Jasno probija pjesnikovo razočarenje vladanjem ogromnog prosjeka sredine statističke krivulje, njegovom socijalnom stagnacijom i pasivnošću (koja se svekoliko preobrazila u, nažalost, prokockanim idealima *Oktobra*), inercijom koja omogućuje loptanje cjelokupnim narodom po volji vladajućih. Tko poznaje njegova djela, u tom će citatu spoznati humanizam, ljubav i brigu za narod, koju iskazuje nezadovoljstvom, baš kao kad nam voljeno dijete zabrazdi u griješne vode. I bez visokih škola trebalo bi biti jasno da se generalne tvrdnje o ljudima razbijaju o hridine normalne statističke raspodjele, ali to fantazerima nije spomena vrijedan argument. Pozivi na narodno jedinstvo (dirigirani cijelim državnim vrhom), koje je navodno ostvareno euforijskim cirkusarijama s nogometasima, potiču upravo iz redova zaluđenih, a suzdržaniji i kritičniji komentatori naprosto su izopćeni. Jer, „*Ludim smatraju onoga čije se ludilo ne poklapa s ludilom većine*“, (*Sigurd Hoel*). Neće dugo trebati da život pouči (no, pouke brzo hlape!) loptoglavce, da nikakvog stvarnog jedinstva između bogatih i sirotinje, eksploatatora i eksploatiranih, čekajućih na HZZ-u i uživajućih u nepotistički sređenim i dobro plaćenim poslovima, između interesa za pukim preživljavanjem i onog za gomilanjem bogatstva, onih kojima u roku odmah sude za ukradenu koricu kruha i baraba čije se suđenje razvlači godinama,..., nikad nije bilo, niti će biti! Ako pak je za jedinstvo dovoljnije napucavanje „*svinjskog mjehura*“ po „*tratapaši*“ od poziva (nedemagoškog, podrazumijeva se) ispravljanju društvenih nepravdi, nebi li i to mogla biti sjajna potvrda teze da je narod – smeće, ili u najmanju ruku defektni proizvod tvorca, ma kakvim ga imenom nazivali?

Sve vrvi bjelosvjetskim zvekanima čijim umovima kormilare praznina ili interes a ne istinoljublje, pa i među komentatorima portalskih tekstova, kojima najsmirenija, najargumentiranija objašnjenja popraćena dokazima, upućivanjem na snimke, literaturu, učesnike, eksperte,... ama baš ništa ne znače. Internet je mediokritetima pružio mogućnost ne samo za svojih „*15 minuta slave*“ ([Andy Warhol](#)), već i priliku da je stupidarijama beskonačno produžavaju. Naročito ustraju oko pojava koje su uslijed nestanka svjedoka praktički nedokazive; dovoljno je da ubace – potpomagani „*žutim medijima*“ – u uši naivaca sumnju, naročito ako je dirigirana, usmjerena ka dezavuiranju određenih, ljudi, pojava ili sustava. „*Lažac za svjedoke obično dovodi pokojnike*“, govori *turkmenska* poslovica. Sve češće obilno diskutabilne (da ne upotrijebim riječ *lažne*) tvrdnje prihvaćaju javni mediji, eksponenti politike koja ih kontrolira, i same eksponentom kapitala. Tko neće početi propitivati svoje uvjerenje ako na TV neki eksponirani manijak ustvrdi da je *Zemlja* ravna ploča? U zamislima „*upecanih*“ ljudski rod, usprkos višemilenijskoj pisanoj povijesti, dostignućima, otkrićima, objašnjenjima, izumima,..., ama baš ništa ne zna. Sve dovode u sumnju, osim vlastite gluposti

koja postaje os oko koje im se vrte svjetonazori. Propaganda postaje sve značajniji i efikasniji dio ostvarenja ciljeva elita, a posebno kao uvod i opravdanje za fizičke intervencije. Na njene tvrdnje ljudi lete k'o muhe na med, što aktualizira pitanje s početka: jeli *narod* smeće, ili samo „*božji škart*“ koji dozvoljava smeću da ga voza i sređuje „*k'o Panta pitu*“, eufemistički ga transformirajući u većini manje uvredljivo - [postajemo li sve gluplji?](#)

Naslov teksta je namjerno iritirajući, svjesno odabran provocirati one koji misle da misle. Svatko neka potraži vlastiti odgovor, ponajviše svojim djelovanjem. Uostalom, zašto bih ga ja davao, i zašto biste njime bili zadovoljni? Mada, to ne znači da su svi odgovori jednakovrijedni, i da fale kriteriji koji bih ih vrijednosno (istinosno) razlikovali.

20.7.2018.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>